

"Ötən il müharibədən əvvəl biz 2 elektrik stansiyası - ümumi gücü 440-480 meqavat olan 1 gü-nəş və 1 külək enerjisi stansiyası tikmək üçün bərpa olunan enerji üzrə dünyanın iki aparıcı şirkə-ti - Səudiyyə Ərəbistanının "ACWA Power" və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Masdar" şirkət-ləri ilə 2 investisiya razılaşması imzaladıq. İnvestisiyalar 100 faiz şirkətlər tərəfindən qoyulacaq və indi biz artıq Qarabağ üçün baş planın, "yaşıl enerji" zonasının icrası mərhələsindəyik". Bu fikir-ləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2021-ci il may ayının 20-də Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzində "Cənubi Qafqaz: Regional inkişaf və əməkdaşlıq perspektivləri" mövzusunda keçiri-lən müzakirələrdə bildirib.

Alternativ və bərpaolunan enerjiden istifadə məsələsi bu gün dünyanın diqqət mərkəzində-dir. Azərbaycanda da bu sahəyə maraq böyük-dür, çünki ölkəmizin alternativ və bərpaolunan enerji sahəsini inkişaf etdirmək üçün böyük im-kanları var. Xəzər sahilinin və dağlıq bölgələrimiz-in, o cümlədən işğaldan azad olunmuş ərazilər-in təbii külək enerjisi layihələrinə geniş mey-dan verir. Ölkədə günəş enerjisindən istifadə

hazırda ölkəmizdə bərpaolunan enerji mənbə-lərinin enerji istehsalı gücündə həcmnin artırılma-sı əsas hədəf olaraq götürülüb. Şimali İqtisadi Əməkdaşlıq Komitəsinin səlahiyyətli nümayən-dəsi yeni şimal siyasəti barədə məlumat verərək bildirib ki, siyasətin əhatə etdiyi 14 ölkə sırasın-da Azərbaycan coğrafi nöqtəyi-nəzərdən ən uzaqda yerləşir. Buna baxmayaraq, Koreyanı Azərbaycanla sıx münasibətlər birləşdirir. O, Ko-

dir. İşıq olunacaq stansiya ölkəmizdə bərpa olu-nan enerji sektorunda ən böyük elektrik stansiyası olacaq. Onun istehsal gücü 240 meqavat-dır. Bu istiqamətdə Azərbaycana 10 milyard dol-lar həcmində sərmayə qoyulub. İnşa ediləcək stansiyanın investoru bu sahədə böyük təcrübə-si olan Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının "ACWA Power" şirkətidir. Stansiyada istehsal olunacaq elektrik enerjisi ilə 300 min ev təmin ediləcək. Elektrik enerjisinin generasiya gücünün artması gələcəkdə ixrac xətlərinin genişləndirilməsini gündəmə gətirəcək.

Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının "ACWA Power" şirkəti tərəfindən Azərbaycanda inşa ediləcək stansiyanın təməlqoyma mərasimində iştirak edən şahzadə Əbdül Əziz bin Salman Əl-Səud da çıxışında demişdir: "...Bu gün qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycana yatırılan 300 milyon dollara yaxın sərmayə "ACWA Power" şirkətinin Səudiyyə Ərəbistanı hüddurlarından kənarda

Global enerji təhlükəsizliyi beynəlxalq tərəfdaşlıq platformasını zəruri edir

Xarici şirkətlərlə reallaşdırılan layihələr bu işə töhfə verəcək

üçün də əlverişli şərait mövcuddur.

Onu da qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev enerji istehsalı gücündə bərpaolunan enerjinin payının indiki 17,3 faizdən 2030-cu ildə 30 faizə çatdırılmasını qarşıya vəzifə kimi qoyub. Azərbaycanın bu məqsədini beynəlxalq enerji şirkətləri də dəstəkləyir. Məlumdur ki, indiyədək Səudiyyə Ərəbistanı, Yaponiya, Almaniya, Böyük Britaniya və digər ölkələrin enerji şirkətləri ilə müəyyən layihələrlə bağlı müqavilələr bağlanılıb, danışıqlar aparılıb, razılaşmalar əldə olunub. Bütün bunlar onu göstərir ki, Azərbaycan bərpaolunan enerji sahəsində möhkəm beynəlxalq tərəfdaşlıq platforması yarada biləcək. Məsələn, ötən il Energetika Nazirliyində Rumıniyanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş səfiri Vasile Soare ilə keçirilən görüşdə Azərbaycan və Rumıniya arasında strateji tərəfdaşlıq əlaqələri müzakirə olunan kən, həmçinin energetika sahəsində mövcud əməkdaşlıq münasibətlərinə də toxunulub. Neft-qaz sahəsindəki sıx əməkdaşlıqdan danışılarkən, bərpaolunan enerji mənbələrinə keçidin əhəmiyyəti, bu istiqamətdə ölkəmizdə aparılan islahatlar, xüsusilə dənizdə külək enerjisi potensialı, həmin resurs hesabına gələcəkdə elektrik enerjisi və "yaşıl hidrogen" istehsalı planları haqqında məlumat verilib. İki ölkə arasında mövcud əməkdaşlığın "yaşıl enerji" sahəsində genişləndirilməsi perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycanla Koreya arasında da energetika sahəsində əməkdaşlıq etmək məsələsi müzakirə obyektinə olub. Koreya Respublikasının Prezidenti yanında Şimali İqtisadi Əməkdaşlıq Komitəsinin nazir statusunda olan sədri Çong Soo Parkın ölkəmizə səfəri çərçivəsində onun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə energetika sahəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub, fikir mübadiləsi aparılıb. Görüş zamanı bildirilib ki, Azərbaycan tarixən karbohidrogen resursları ilə zəngin bir ölkə kimi tanınsa da,

reyada enerji siyasəti, bərpaolunan enerji mənbələrindən istifadə və ətraf mühitin qorunması istiqamətində görülmüş işlər haqqında da danışılıb. Qeyd edib ki, ölkəsində "yaşıl enerji", o cümlədən hidrogen enerjisi sahəsində fəaliyyət göstərən tanınmış şirkətlər var və bu istiqamətdə Azərbaycanın hədəfləri həmin şirkətlərlə əməkdaşlıq üçün potensial yaradır.

"Azərenerji" ASC-də Xorvatiyanın Azərbaycandakı səfiri Branko Zebiclə görüşdə də iki ölkənin enerji sistemləri arasındakı əməkdaşlıq münasibətləri barədə müzakirələr aparılıb, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə gedən quruculuq işləri, elektroenergetika sahəsində həyata keçirilən layihələr barədə fikir mübadiləsi edilib. Həmçinin Xorvatiyanın elektrik avadanlıqları istehsal edən şirkətlərinin imkanları barədə danışılıb.

Bu ilin əvvəllərində alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin inkişafı, "yaşıl enerji"yə keçidin təmin edilməsi ilə bağlı layihələrin icrası istiqamətində müəyyən addım atılıb. Belə ki, Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının "ACWA Power" şirkəti tərəfindən Azərbaycanda inşa ediləcək 240 MVt gücündə "Xızı-Abşeron" Külək Elektrik Stansiyasının təməlqoyma mərasimi keçirilib. Təməlqoyma mərasimində çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev deyib ki, bu stansiya ölkəmizin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə öz töhfəsini verəcək: "Bu stansiyanın yaradılması bir daha onu göstərir ki, bərpa olunan enerji növlərinin istehsalına Azərbaycan dövləti çox böyük önəm verir. Təxminən bir il bundan əvvəl Azərbaycan Energetika Nazirliyi ilə Səudiyyə Ərəbistanının "ACWA Power" şirkəti arasında icra müqaviləsi imzalanmışdır. Faktiki olaraq stansiyanın tikintisi ilə bağlı qərar verilmişdir və son bir il ərzində fəal iş aparılaraq bu gün artıq biz bu gözəl günü birlikdə qeyd edirik".

"Xızı-Abşeron" Külək Elektrik Stansiyasının tikintisi Azərbaycanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi prosesində əhəmiyyətli bir hadisə-

qoyduğu ən iri sərmayədir... Bununla biz Azərbaycanın 2030-cu ilə qədər bərpaolunan enerji mənbələri sayəsində 30 faiz elektrik enerjisinin əldə olunması məqsədinə əhəmiyyətli dərəcədə töhfə vermiş olacağıq".

Qeyd edək ki, "ACWA Power" şirkəti Azərbaycanda dənizdə külək enerjisi stansiyasının tikilməsi layihəsi ilə əlaqədar Anlaşma memorandumu imzalamağı da planlaşdırır.

Bu il martın 15-də Bakıda keçirilən 230 MVt gücündə "Qaradağ" Günəş Elektrik Stansiyasının təməlqoyma mərasimi çərçivəsində Birləşmiş Ərəb Əmirliyi "Masdar" şirkəti ilə dörd anlaşma memorandumu imzalanıb. Xatırladaq ki, investisiya dəyəri 225 milyon ABŞ dollarından çox olan 230 MVt gücündə "Qaradağ" Günəş Elektrik Stansiyası layihəsi üzrə əməkdaşlıq edən "Masdar" şirkəti BƏƏ, Səudiyyə Ərəbistanı, İordaniya, Misir, Mərakeş, Böyük Britaniya, ABŞ, Avstraliya, Serbiya, Hindistan, İndoneziya, Özbəkistan və bir çox başqa ölkələr də daxil olmaqla 40-dan çox ölkədə fəaliyyət göstərir.

Bəli, bu gün dövlətimizin qarşısında müəyyən öhdəliklər var. Belə ki, 2030-cu ilə qədər elektrik enerjisinin istehsal gücündə bərpa olunan enerji mənbələrinin payını 30 faizə çatdırmaq, Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru "yaşıl enerji" zonasına çevirmək, COP26-da öhdəliklər yeniləndikdən sonra 2050-ci ilə qədər ölkə üzrə karbon emissiyalarını 40-dək artırmaq və işğaldan azad edilmiş ərazilər üzrə sıfır emissiyalara nail olmaq və s. məsələlər əsas vəzifədir. Onu da deməliyə ki, enerji keçidi, mütləq şəkildə bir enerji resursundan tam şəkildə digər enerji resursuna keçid deyildir. Enerji keçidi ümumiyyətlə idarə olunan bir prosesdir, burada hər bir enerji resursundan müəyyən dövrə qədər paralel istifadə nəzərdə tutulur. Azərbaycanın enerji potensialı isə kifayət qədər böyükdür.

Zümrüd QURBANQIZI,
"Respublika".